

Architectural and Construction Control in the Conditions of Digitization and Reformation: a Modern Review

UDC: 349.2

DOI: <https://doi.org/10.15421/152344>

Lytvyniuk Ievgenii

Master, <http://orcid.org/0009-0009-5243-3514>, ev.lytvyniuk@gmail.com

Odesa Polytechnic National University (Odesa, Ukraine)

Abstract

The article is devoted to the urgent issues of reforming architectural and construction control in the conditions of digitalization for a transparent and attractive position of Ukraine for post-war recovery. The tools of digitalization of administrative and legal regulation of the construction industry are substantiated.

Attention is focused on the fact that the issue of reconstruction of destroyed objects is a decisive factor for getting out of the post-war crisis. Determining the architectural and construction sphere as a priority component of the post-war economy requires its improvement and ensuring its functioning on the principles of openness, transparency, zero tolerance for corruption, while ensuring the provision of public services in electronic form.

Objective: To reveal the essence of new digital tools in the field of architectural and construction control, to assess the benefits of the construction industry reform, and the activities of the newly created State Inspectorate of Architecture and Urban Planning of Ukraine (SIAP).

Relevance: The functioning of new public services such as the Unified State Electronic System in the Construction Sector (USESCS) and the Diia portal already allow for transparency and openness, improve the quality of public services to consumers, significantly reduce the risks of corruption, and ensure publicity of services. This process is built on the updated foundation of the current legislation, characterized by reengineering of all processes, minimizing human impact on work in information and telecommunication systems.

Results: It has been determined that urban planning reform was characterized by the lack of a consolidated approach to change, but today society and the state have already developed certain coherence to further improve the process of architectural and construction control.

Conclusions: In conclusion, the author emphasizes that new digital solutions are needed to ensure the possibility of automatically generating permits for the electronic provision of urban planning conditions and restrictions on their use to consumers. The implemented digital tools are aimed at creating a transparent space of architectural and construction control, which will help attract investment funds to the Ukrainian economy for its post-war reconstruction.

Keywords: digitalization, construction industry, construction, architectural and construction control, public services, electronic system

Архітектурно-будівельний контроль в умовах цифровізації та реформування: сучасний огляд

Литвинюк Євген

Національний університет «Одеська політехніка» (Одеса, Україна)

Анотація

Стаття присвячена актуальним питанням реформування архітектурно-будівельного контролю в умовах цифровізації для прозорого та привабливого становища України для повоєнного відновлення. Обґрунтовано інструменти цифровізації адміністративно-правового регулювання будівельної галузі.

Акцентовано увагу на тому, що питання відбудови зруйнованих об'єктів виступають вирішальним фактором для виходу із повоєнної кризи. Визначення архітектурно-будівельної сфери пріоритетним компонентом післявоєнної економіки вимагає її вдосконалення та забезпечення функціонування на принципах відкритості, прозорості, нульового рівня толерантності до корупції, при забезпеченні надання публічних послуг в електронній формі.

Мета: Розкриття сутності нових цифрових інструментів сфери архітектурно-будівельного контролю, оцінка переваг реформи будівельної галузі, та діяльності новоствореної Державної інспекції архітектури та містобудування України (ДІАМ).

Актуальність: Функціонування нових державних сервісів як Єдина державна електронна система у сфері будівництва (ЄДЕССБ), портал «Дія» вже дозволяють працювати в умовах прозорості та відкритості, покращення якості надання публічних послуг споживачам, значно знижують ризики прояву корупції, забезпечують публічність послуг. Цей процес будується на оновленому фундаменті чинного законодавства, характеризується реінжинірингом усіх процесів, мінімізацією людського впливу на роботу в інформаційно-телекомунікаційних системах.

Результати: Визначено, що реформування містобудівництва характеризувалось відсутністю консолідованого підходу до змін, але на сьогодні суспільство та держави вже напрацювали певні узгодженості для подальшого вдосконалення процесу здійснення архітектурно-будівельного контролю.

Висновки: У висновку автор акцентує увагу на тому, що нові цифрові рішення потрібні для забезпечення можливостей формування в автоматичному режимі дозвільних документів стосовно електронного надання споживачам містобудівних умов та обмежень їх використання. Впроваджені digital-інструментів спрямовані на формування прозорого простору архітектурно-будівельного контролю, що сприятиме залученню інвестиційних коштів в економіку України для її повоєнної відбудови.

Ключові слова: цифровізація, будівельна галузь, будівництво, архітектурно-будівельний контроль, публічні послуги, електронна система

Стаття надійшла / Article arrived: 28.10.2023

Схвалено до друку / Accepted: 31.10.2023

Вступ.

Постановка проблеми.

Події, викликані військовою агресією з російської сторони, які актуалізувались після її повномасштабним вторгненням 24 лютого 2022 року, прискорили для України багато економічних, політичних, соціальних реформ, серед яких вагомим місцем посідають сучасні глобалізаційні тенденції, спрямовані на впровадження digital-інструментів як в економіку, так і в суспільство. Передусім це формує нові можливості для розвитку нашої держави, оскільки саме зараз Європейський Союз та Сполучені Штати Америки надають безпрецедентну військову, фінансову, нормативну підтримку.

За 22 місяці війни зруйновано більше 155 тис. житлових будинків, 640 будівель адміністративного призначення, 1250 закладів сфери охорони здоров'я, 910 навчальних закладів, при цьому 2250 навчальних закладів пошкоджено (Квасніцька, 2022). Відтак, питання відбудови зруйнованих об'єктів виступають вирішальним фактором для виходу із повоєнної кризи.

Слід зазначити, що в умовах сьогодення розвиток економіки України відбувається в нових технологічних умовах, спричинених трансформацією способу надання публічних послуг. Доцільно сприймати це як нові можливості для зростання та удосконалення існуючих адміністративних процедур, що призводить до незворотних змін у взаємовідносинах «держава-споживачі послуг» через впровадження інноваційного програмного забезпечення. Визначимо, що вказані зміни позитивно впливають на динамічність розвитку, ефективність дій, при цьому регулюючи баланс взаємодії.

Визначення архітектурно-будівельної сфери у якості пріоритетного компоненту економіки потребує її вдосконалення та забезпечення функціонування на принципах відкритості, прозорості, нульового рівня толерантності до корупції.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Важливі аспекти реформування архітектурно-будівельної сфери, зокрема в аспекті цифровізації, висвітлюється такими українськими науковцями, як: М. Банік, Г. Блінова, М. Гриценко, О. Гульчак, М. Гуренко, В. Дубівка, О. Ємельянова, Т. Загорельська, О. Квасніцька, В. Крупнова, К. Лаврухіна, М. Миронець, О. Паламарчук, С. Петришина, О. Резніченко, О. Рибак, Н. Свічкарь, В. Титок, Ю. Туровець та інші. Проте, слід зазначити, що питанням архітектурно-будівельного контролю в умовах реформування та цифровізації не було

приділено достатньо уваги, що актуалізує дане дослідження.

Мета статті – дослідження сучасних досягнень та проблем архітектурно-будівельного контролю в умовах цифровізації та реформування будівельної галузі, розробка напрямів вдосконалення у цій сфері.

Результати дослідження.

Налагоджена та працездатна система контролю в архітектурно-будівельній сфері виступає в якості фундаменту для якісного та безпечного будівництва, зокрема, в аспекті забезпечення здоров'я та життя людей, розвитку території. При цьому, законодавством закріплюються вимоги до об'єктів будівництва та суб'єктів містобудівної діяльності, механізми контролю та надзороцких правовідносин. Оскільки реалізація діяльності у сфері містобудування є соціальним призначенням, то слід зазначити, що архітектурно-будівельний контроль дозволяє оцінити суспільні очікування від якості та функціональності об'єктів будівництва, сучасних матеріалів та інших виробів, що відповідають екологічній безпеці, саме тому реформування архітектурно-будівельної галузі спричинено поширенням випадків будівництва всупереч містобудівним вимогам нормативно-правових актів, недосконалістю електронної системи, відсутністю публічного доступу до відповідної містобудівної документації, неузгодженістю даних, що включаються до публічних реєстрів у цій сфері, значними корупційними правопорушеннями (до 3 млрд. грн на рік), тощо. Отже, повоєнна відбудова потребує дотримання принципів відкритості даних, прозорості та ефективності для приваблення інвесторів.

У цьому аспекті К. Соколовська й А. Касич (2022, с. 62-69) слушно зауважують, що у якості ключового важеля розвитку архітектурно-будівельної галузі в Україні слід вважати проведення цифровізації, що дозволить скоротити витрати на проектування та прискорить реалізацію проектів.

Зазначимо, що положеннями Указу Президента України «Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг» (Про деякі заходи, 2019) Україна проголошена сервісною державою, де гарантується належна реалізація прав осіб (юридичних та фізичних) в отриманні публічних послуг, при цьому створюється сучасна система інфраструктури, розробляються зручні та доступні цифрові портали щодо надання зазначених послуг. Зазначимо, що положення ч. 1 ст. 19 Закону України «Про адміністративні послуги» (Про адміністративні послуги, 2012) передбачають юридичну відповідальність (дисциплінарно-

правову, цивільно-правову, адміністративно-правову, кримінально-правову), у разі порушення вимог законодавства при наданні адміністративної послуги.

Як наголошує Ю. Туровець (2021, с. 91-99), серед переваг цифровізації будівельної діяльності електронні системи надання публічних послуг сприятимуть мінімізації ризику внесення помилкових даних у процесі формування електронних документів, що пришвидшить розгляд документів у системі.

На думку О. Кубракова (Прозоре будівництво, 2023), цифровізація в архітектурно-будівельній сфері забезпечить мінімальний фактор «людського впливу», наприклад, певні рішення щодо надання замовниками послуг дозвільних документів будуть надаватись виключно через запит відповідної електронної системи. Такі нововведення стають реальними завдяки можливостям програмного забезпечення в умовах реального часу здійснювати перевірку відомостей, зокрема, в інших інформаційних системах, за критеріями: а) формату; б) повноти даних; в) достовірності даних; та формувати документ в автоматичному режимі.

Згідно з вимогами Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки (Антикорупційна стратегія, 2022) у досліджуваній сфері закріплено необхідність впровадження зручних способів, що відповідають законодавчим нормам та функціонують на принципах прозорості, для забезпечення потреб «споживачів послуг» (фізичних та юридичних осіб), якими виступають електронні сервіси. Як зазначає М. Банік, процеси цифровізації спроможні викреслити будь-які корупційні прояви на всіх рівнях надання публічних послуг, тому що мінімізує залучення людини до відповідної діяльності, а відтак, надає та забезпечує для всіх споживачів послуг рівні можливості (Прозоре будівництво, 2023).

Доцільно визначити, що будівельний реєстр, який існував з 2010 року по 2020 рік, знаходився під керуванням приватного сектору, що й виступало основою для корупції. Відповідні зміни у цій сфері були закладені положеннями Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва та створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» (Про внесення змін, 2019), це започаткувало створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, яка складається з Реєстру будівельної діяльності та Електронного кабінету користувача.

Отже, завдяки підтримці Міністерства цифрової трансформації у 2020 році було

запущено «тестову експлуатацію» Єдину державну електронну систему у сфері будівництва (ЄДЕССБ). Нові інструменти сфери архітектурно-будівельного контролю вже дозволяють працювати в умовах прозорості та відкритості, покращення якості надання публічних послуг споживачам, значно знижують ризики прояву корупції, забезпечують публічність послуг. При цьому, зазначена система працює в умовах «промислової експлуатації» з 1 грудня 2022 року (Про затвердження плану, 2020). На сьогоднішній день digital-інструменти у системі проявляються як перевірки, що здійснюються в автоматичному режимі, оцінювання роботи з метою покращення внутрішньої навігації.

Зазначимо, що процес підготовки документів для зведення будівництва вже здійснюється в режимі онлайн для таких класів наслідків, як: СС1, СС2, СС3, при цьому документи мають особистий ідентифікатор об'єкту та залишають цифровий слід, а отже, забезпечують неможливість їх підробки, зміни відомостей. Завдяки цим інструментам у сфері архітектурно-будівельного контролю надання в електронному вигляді публічних послуг в умовах реального часу, при сумісності державних інформаційних платформ, має нову форму – «запит – відповідь». Наведене вказує на запровадження дієвих умов антикорупційної діяльності при наданні публічних послуг у сфері архітектурно-будівельного контролю, зниження бюрократичних механізмів та підвищення рівня довіри до влади.

Васпекті цього дослідження на особливу увагу заслуговує надання адміністративних послуг у сфері архітектурно-будівельного контролю на порталі «Дія», зокрема через використання забудовником власного електронного кабінету на вказаній платформі. Слід зазначити, що у такому кабінеті послуги з архітектурно-будівельного контролю (наразі 14 послуг) сформовані за наступники категоріями: «Підготовчі роботи», «Будівельні роботи», «Введення в експлуатацію». Отже, заповнюючи бланк в електронній формі (аналог форми подання в режимі оф-лайн), заявник підписує його на порталі за допомогою використання електронного цифрового підпису. На наступному етапі отримання послуг заявники мають можливість дізнатись статус поданого запиту. Також серед новел роботи на порталі доцільно виокремити наявність чат-боту з метою здійснення віддаленої консультації щодо порядку отримання послуг на досліджуваній сфері.

В електронних кабінетах на порталі працює більше 72 тисяч професіоналів (Прозоре будівництво, 2023) у сфері архітектури та містобудування, це й архітектори, інженери,

представники архітектурно-будівельного контролю, енергоаудитори, тощо, діяльність яких знаходиться під захистом digital-інструментів від протизаконного використання їхніх прізвищ та документів. Таким чином, при виявленні випадків використання таких даних зазначені фахівці отримують повідомлення від системи та відповідно можуть перевірити документи по будівництву, у яких зазначено їх прізвище, що надає можливість оскарження неправомірних дій забудовників, яких за час роботи порталу виявлено понад 400 об'єктів.

Актуальними в умовах воєнного стану є такі digital-інструменти у сфері архітектурно-будівельного контролю, що містять на порталі «Дія», як відповідні відомості про нерухоме майно, майно, яке було знищене або пошкоджене через воєнну агресію РФ на території України, тощо.

Важливим принципом антикорупційної діяльності, який забезпечується у процесі цифровізації архітектурно-будівельного контролю, виступає також відкритість даних щодо об'єктів будівництва, дозволів на них, які розміщені як на порталі «Дія», так і на порталі державної електронної системи у сфері будівництва, на яких сформовано більше 1,6 млн запитів щодо перевірки дозволів на будівництво відповідних об'єктів.

Слід підкреслити, що цифровізація у галузі архітектурно-будівельного контролю представляє собою приклад ефективної трансформації, який потрібно переймати й іншим сферам надання публічних послуг. Передусім, цей процес будується на оновленому фундаменті чинного законодавства, характеризується реінжинірингом усіх процесів, мінімізацією людського впливу на роботу в інформаційно-телекомунікаційних системах. Такі умови здатні забезпечувати прозорість та зручність digital-інструментів, довіру до них, а також економію державних коштів до 10 млрд грн на рік (Прозоре будівництво, 2023).

До проблем функціонування електронних систем у зазначеній сфері треба додати відсутність вагової частки геоданих проектною документацією з містобудування у цифровому форматі (Гуренко, 2023, с. 184-186). Оскільки на місцевому рівні ключовим документом виступає план просторового розвитку території, а його розробка гальмується через інтегровану систему картографії, то загалом це не сприяє прозорості здійснення містобудівної діяльності та проведенню якісного наповнення електронних реєстрів у цій сфері. На думку О. Ємельянова, В. Титок, К. Лаврухіна, «містобудівні кадастри спрямовані на обмін

інформацією між відповідними адміністративно-територіальними одиницями з метою розвитку території з урахуванням як державних, так і регіональних інтересів» (Ємельянова, Титок, & Лаврухіна, 2023, с. 53-61) в процесі планування певного простору. Вважаємо, що нові цифрові можливості сприятимуть моніторингу всієї території країни, вирішенню питань реалізації державної політики у цій сфері.

Слід звернути увагу, що важливе значення при будівництві має наявність характеристики об'єкту як «об'єкту культурної спадщини», відсутність відкритої інформації про таку характеристику суттєво впливає на їх охорону та захист. Це потребує впровадження електронної системи об'єктів культурної спадщини з включенням до неї повної інформації про об'єкт, межі охорони, в контексті цього затвердження порядку надання дозволів по таким особливим об'єктам.

Проте вважаємо, що успіх цифрової трансформації у досліджуваній сфері значною мірою пов'язано із реформатуванням діяльності безпосередньо органу архітектурно-будівельного контролю, а саме ліквідацією Державної архітектурно-будівельної інспекції України та створення Державної інспекції архітектури та містобудування України (Деякі питання функціонування, 2020). До завдань новоствореного органу входить, по-перше, реалізація політики держави щодо здійснення архітектурно-будівельного контролю та нагляду, зокрема, проведення ліцензування діяльності щодо будівництва, визначеної законодавством, та організація контролю за дотриманням ліцензійних умов суб'єктами будівничої діяльності (Гульчак, 2021, с. 93-97).

Особливої уваги заслуговують працюючі вже сьогодні digital-інструменти:

– система ЄДЕССБ в автоматичному режимі (рандомно) призначає конкретного інспектора для здійснення огляду відповідного об'єкту будівництва;

– повідомлення про початок виконання робіт на будівництві реєструються електронною системою автоматично, після проведення перевірки інформації у базах даних, які є достатніми для даного типу робіт на об'єктах, віднесених до класу наслідків СС1;

– на етапі подання документів відбувається автоматична перевірка електронною системою дозволу на виконання робіт та вирішення питань щодо певних уточнень через систему автоматичних підказок, таким чином, усунуто суб'єктивний людський фактор відмов, оскільки, якщо документи не відповідають вимогам, то вони автоматично будуть заблоковані та

заявнику буде представлено перелік зауважень, які потрібно усунути;

– для використання в електронній системі розроблено перелік «стандартизованих» відмов, які містять узагальнені підстави та відповідають вимогам законодавства, що передусім, сприяє мінімізації корупційних правопорушень та застосуванню необґрунтованих причин для відмови;

– заповнення необхідних відомостей автоматично: спрощення процедури прийому документів в органах ЦНАП через застосування автозаповнення відомостей, що таким чином, підвищує ефективність опрацювання відповідних документів.

Зазначимо, що ключове значення має те, що новий орган орієнтовано на функціонування із новим (відібраним) колективом інспекторів (200 осіб), дотримання ними вимог нульової толерантності до корупційних проявів. Слід зазначити, що новий орган створено в якості єдиної юридичної особи, що є ключовим фактором реформування, всі фахівці знаходяться на робочих місцях у центральному апараті у м. Києві. Діяльність на місцях організується в управліннях органів місцевого самоврядування з функцією здійснення лише архітектурно-будівельного контролю, а саме: будівельного контролю та нагляду за будівельною продукцією.

Особливої уваги заслуговує законопроект № 5655, затверджений Верховною Радою України 13 грудня 2022 року, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери містобудівної діяльності» (Про внесення змін, 2022), але досі (жовтень 2023 року) не підписаний головою держави, а отже, й не набув чинності. Згідно із висновком Міністерства юстиції України щодо цього проекту, то він містить багато неузгодженостей понятійного апарату, процедур та особливостей здійснення містобудівного контролю на державному, місцевому рівнях та приватними уповноваженими особами, тощо, отже його положення ще потребує подальшого вдосконалення (Реформа містобудування, 2022).

Акцентуємо увагу, що законопроект передбачає розширення поняття будівництво, оскільки не закріплює ніяких обмежень стосовно функціонального призначення, – «будівництво об'єктів усіх видів функціонального призначення» (Калаченкова, 2023, с. 238-242).

Зазначимо, що серед численних змін законопроект встановлює відокремлення контролю та нагляду у містобудівній сфері, разом з тим, замовник будівництва (в окремих випадках) буде мати право самостійного обрання

контрольного органу серед державного, міського чи приватного типу. Однак, слід вважати, що зазначене положення сприяє уникненню замовником будівництва можливості бути притягненим до правової відповідальності, тому що приватні органи контролю можна буде створити для своїх власних потреб, що підвищить ризики вчинення корупційних правопорушень та виникнення конфлікту інтересів. Також для проведення функції контролю за будівництвом між замовником на контрольним органом має бути укладено відповідний договір, який має бути зафіксований у Реєстрі будівельної діяльності.

Для місцевої влади виконання повноважень буде відбуватись вже не з контролю та нагляду, а з проведення моніторингу: візуальний огляд (без права доступу безпосередньо на будівництво), порівняльний аналіз інформації по об'єкту будівництва, однак, за відсутності встановленого законодавством порядку притягнення до відповідальності за вчинення порушень у сфері містобудування (законопроект №5877), це положення є лише декларативним. Як вважає К. Калаченкова, законопроект № 5655 пропонує зміни також до положень Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», що, таким чином, розглядає здійснення на місцевому рівні архітектурно-будівельного контролю через реалізацію «планових та позапланових перевірок у межах території територіальної громади» (Калаченкова, 2023, с. 238-242), при цьому такі перевірки ще не отримали нормативного визначення та механізму проведення.

Розробниками проекту наголошується на врахуванні зарубіжного досвіду (Японії, Туреччини) щодо послаблення контролю за об'єктами будівництва з боку держави (державна контролює лише будівництво об'єктів державного та стратегічного значення) та формування відповідних наглядових органів з числа приватних уповноважених суб'єктів (експертні організації).

Однак, на часі стоїть питання – формування прозорого та якісного державного контролю за процесом будівництва, підвищення якості підготовки документів щодо проекту будівництва, мінімізації проявів корупції (Блінова, 2022), встановлення балансу інтересів між суб'єктами, це також підтверджують О. Паламарчук та С. Петришина (2023, с. 78-84). Тому вважаємо, що не потрібно калькою накладати зарубіжний досвід на українську систему містобудування, доцільно узгодити нормативні розбіжності у професійному середовищі щодо законопроекту № 5655 з метою коригування подальших кроків у містобудівній реформі.

Відтак, зазначимо, що метою цифровізації сфери архітектурно-будівельного контролю виступає створення цифрового простору з управління «життєвим циклом» об'єкту будівництва для формування єдиної електронної системи інформації у цій сфері та контролю за проектами будівництва, а також підвищення ефективності реалізації інвестиційних проектів.

Сучасне суспільство вимагає трансформації територіального простору з урахуванням потреб людей у житлових приміщеннях, об'єктах інфраструктури, культурних об'єктах, вимогах до екології, збереження об'єктів культурної спадщини, створення умов для забезпечення прав та законних інтересів як фізичних, так і юридичних осіб, а також створення необхідних прозорих та привабливих для розвитку умов залучення інвестицій.

Висновки.

Аналіз показав, що з 2020 року відбувається реформування архітектурно-будівельного контролю, зокрема в аспекті надання публічних послуг в онлайн-режимі. Виявлено, що будівельна галузь є однією з центральних секторів, які забезпечують розвиток економіки країни та задовольняють потреби суспільства й держави в об'єктах нерухомості. Ключовими факторами для реформування виступили високі показники корумпованості сфери, відсутність публічного доступу до інформації щодо об'єктів будівництва, недосконалість digital-інструментів для надання публічних послуг фізичним та юридичним особам як споживачам послуг в електронному форматі.

Встановлено, що завдяки цифровізації у досліджуваній галузі вдалось вирішити проблеми й таким чином запровадити публічний доступ до інформації щодо об'єктів будівництва, забезпечити якісну взаємодію між електронними системами у цій сфері для надання публічних послуг в електронному форматі. Виокремлено питання, що потребують подальшого вирішення під час реформування досліджуваної сфери:

доцільним є створення та впровадження в експлуатацію електронного реєстру об'єктів, що мають статус «об'єкт культурної спадщини», що дозволить покращити захист цих об'єктів та відкрити доступ до повної інформації про культурну спадщину в країні; надання публічної послуги щодо містобудівних умов та обмежень в електронному форматі, що дозволить значно уникнути «людського» фактору при оформленні такого документа; запровадження механізму узгодження програм розвитку (соціального, культурного) з документацією щодо містобудівництва; регіонів та населених пунктів чітко визначити та підвищити вимоги до персональної відповідальності (дисциплінарної, адміністративної) користувачів електронних систем за неналежне ведення цих систем, внесення відомостей до них, недостовірності внесених відомостей, порушення строків та процедур.

Таким чином, створення нового органу – Державної інспекції архітектури та містобудування України запровадило новий підхід у роботі: новітні цифрові сервіси; відібрані працівники; функціонування на принципах відкритості, прозорості, нульового рівня толерантності до корупції. Взаємодія щодо надання публічних послуг становить майже до 90% в режимі онлайн. Цифровізація у галузі архітектурно-будівельного контролю представляє собою приклад ефективної трансформації, який потрібно переймати в інших сферах надання публічних послуг.

Нові цифрові рішення потрібні для забезпечення можливостей формування в автоматичному режимі дозвільних документів стосовно електронного надання споживачам містобудівних умов та обмежень їх використання. Впроваджені digital-інструменти спрямовані на формування прозорого простору архітектурно-будівельного контролю, що сприятиме залученню інвестиційних коштів в економіку України для її повоєнної відбудови.

БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ

- Антикорупційна стратегія на 2021-2025 роки. № 2322-ІХ. (2022, Червень 20). *Закон України*. Відновлено з <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>
- Блінова, Г. (2022). Запобігання реалізації корупційних ризиків у сфері будівництва через використання електронних систем. *Recent trend in Science and Technology. Abstracts of the 44th International scientific and practical conference*. Littera Verlag Munich. Відновлено з <http://el-conf.com.ua>
- Гульчак, О. (2021). Державна інспекція архітектури і містобудування України як суб'єкт архітектурно-будівельного контролю. *Прикарпатський юридичний вісник*, 5(40), 93-97.
- Гуренко, М. (2023). Державний нагляд та контроль у сфері будівництва в Україні. *Юридичний науковий електронний журнал*, 9, 184-186.
- Деякі питання функціонування органів архітектурно-будівельного контролю та нагляду. №1340. (2020, Грудень 23). *Постанова Кабінету Міністрів України*. Відновлено з zakon.rada.gov.ua/laws/show/1340-2020-p#Text
- Ємельянова, О., Титок, В., & Лаврухіна, К. (2023). Реформа містобудування України. *Економіка та суспільство*, 50, 53-61.

- Калаченкова, К. О. (2023). Деякі актуальні питання реформування законодавства у сфері містобудівної діяльності. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2, 238-242.
- Квасніцька, О. (2022). *Відновлення України від наслідків війни в контексті реформування містобудівного законодавства*. Відновлено з surl.li/efprtm
- Паламарчук, О., & Петришина, С. (2023). Будівельна галузь України: стан та прогнози. *Економіка та суспільство*, 51, 78-84.
- Про адміністративні послуги. № 5203-VI. (2012, Серпень 6). *Закон України (зі змінами та доповненнями)*. Відновлено з <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери містобудівної діяльності. №5655. (2022, Грудень 13). *Проект Закону України*. Відновлено з http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc_4_1?pf3511=72212
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення порядку надання адміністративних послуг у сфері будівництва та створення Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. № 199-IX. (2019, Жовтень 17). *Закон України (зі змінами та доповненнями)*. Відновлено з <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/199-20#Text>
- Про деякі заходи із забезпечення надання якісних публічних послуг. № 647/2019. (2019, Квітень 4). *Указ Президента України*. Відновлено з <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/647/2019#Text>
- Про затвердження плану заходів щодо створення та запровадження Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва. № 565. (2020, Травень 20). *Розпорядження Кабінету Міністрів України*. Відновлено з <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/565-2020-p#Text>
- Прозоре будівництво: відзначили три роки цифрової трансформації та роботи e-системи будівництва*. (2023, Квітень 7). Відновлено з <http://tapas.org.ua>
- Реформа містобудування: Верховна Рада України підтримала законопроект № 5655. (2022). *Громадська думка про правотворення*, 9(24), 3-4.
- Соколовська, К., & Касич, А. (2022). Тенденції розвитку підприємств будівельної галузі. *Економіка та суспільство*, 41, 62-69.
- Туровець, Ю. (2021). Цифровізація надання адміністративних послуг у сфері будівництва. *Університетські наукові записки*, 1(79), 91-99.

REFERENCES

- About administrative services. No. 5203-VI. (2012, August 6). *Law of Ukraine (with amendments and additions)*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
- About some measures to ensure the provision of quality public services. No. 647/2019. (2019, April 4). *Decree of the President of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/647/2019#Text>
- Anti-corruption strategy for 2021-2025. No. 2322-IX. (2022, June 20). *Law of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text>
- Blinova, G. (2022). Prevention of the implementation of corruption risks in the field of construction through the use of electronic systems. Recent trends in Science and Technology. *Abstracts of the 44th International scientific and practical conference*. Littera Verlag Munich. Retrieved from <http://el-conf.com.ua>
- Gulchak, O. (2021). The State Inspection of Architecture and Urban Planning of Ukraine as a subject of architectural and construction control. *Carpathian Legal Bulletin*, 5(40), 93-97.
- Gurenko, M. (2023). State supervision and control in the field of construction in Ukraine. *Legal Scientific Electronic Journal*, 9, 184-186.
- Kalachenkova, K. O. (2023). Some urgent issues of reforming legislation in the field of urban planning. *Legal Scientific Electronic Journal*, 2, 238-242.
- Kvasnitska, O. (2022). *Recovery of Ukraine from the consequences of the war in the context of reforming urban planning legislation*. Retrieved from surl.li/efprtm
- On making changes to some legislative acts of Ukraine regarding reforming the sphere of urban planning. #5655. (2022, December 13). *Draft Law of Ukraine*. Retrieved from http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc_4_1?pf3511=72212
- On making changes to some legislative acts regarding the improvement of the procedure for providing administrative services in the field of construction and the creation of the Unified State Electronic System in the field of construction. No. 199-IX. (2019, October 17). *Law of Ukraine (with amendments and additions)*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/199-20#Text>
- On the approval of the plan of measures for the creation and introduction of the Unified state electronic system in the field of construction. No. 565. (2020, May 20). *Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine*. Retrieved from <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/565-2020-p#Text>
- Palamarchuk, O., & Petryshyn, S. (2023). The construction industry of Ukraine: state and forecasts. *Economy and Society*, 51, 78-84.
- Sokolovska, K., & Kasich, A. (2022). Trends in the development of enterprises in the construction industry. *Economy and Society*, 41, 62-69.
- Some issues of the functioning of architectural and construction control and supervision bodies. No. 1340. (2020, December 23). *Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine*. Retrieved from zakon.rada.gov.ua/laws/show/1340-2020-p#Text
- Transparent construction: three years of digital transformation and operation of the e-construction system were celebrated*. (2023, April 7). Retrieved from <http://tapas.org.ua>
- Turovets, Yu. (2021). Digitization of the provision of administrative services in the field of construction. *University Scientific Notes*, 1(79), 91-99.
- Urban planning reform: the Verkhovna Rada of Ukraine supported bill. No. 5655. (2022). *Public opinion on law-making*, 9(24), 3-4.
- Yemelyanova, O., Tytok, V., & Lavrukina, K. (2023). Urban planning reform of Ukraine. *Economy and Society*, 50, 53-61.